

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXVI. An poßit homo tentationem vincere, aut bonum Morale perficere
cum, vel sine speciali auxilio Dei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

quod 10 infirmabatur per carnem, Deus filium suum non misit in similitudinem carnis peccati & de peccato damnauit peccatum, ut iustificatio legis impleretur in nobis. Atque ut sciatur loqui de Moralibus præceptis, exemplum subiicit, *Non concupisces.*

2. Apostolus idem diuinam legem Moralem & Naturalem vocat. 1. Cor. 15. Virtutem peccati, Romanorum 8. Legem peccati, mortis: 2. Corin. 15. literam occidentem; quia dum agenda docet, infirmæ naturæ vires non præbet sed nos præuaricatores constituit reos peccati & mortis: A quo, ait Rom. 8. nos liberauit Spiritus vitæ per Christum, 1. Cor. 15. qui dedit nobis victoriam. Itaque recte ex hoc, 2. Cor. 3. *Litera occidit; Spiritus autem viuificat:* euicit contra Pelagianos S. Augustinus lib. de spir. & lit. solius naturæ viribus legem adimpleri non posse.

3. Rom. 2. *Factores legis iustificabuntur,* scilicet per gratiam; Et tamen, Gal. 2. *Si ex lege vel naturæ viribus, esset iustitia, Christus gratis mortuus esset.* Ergo factores legis opitulante gratiâ, non solâ naturâ, iustificabuntur: scilicet obseruando legem, quoad Substantiam operis, id est; ne peccetur; etsi non quoad Modum perfectè.

4. Inter omnia mandata sunt aliqua, quæ absque gratia seruari non possunt: ut istud Continentiæ: Sapient. 8. *Ut sciui, quoniam aliter esse non possem continens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapientia, scire cuius esset hoc donum; adij Dominum, & deprecatus sum.*

Quin 1. Cor. 7. *Quisque donum suum habet ex Deo: unus quidem sic, alius autem sic.*

omn

Item mandatum dilectionis Dei est morale & naturale; item & hoc, *Non concupisces:* & tamen neutrum absque gratia speciali potest obseruari quoad operis substantiam minus quoad Modum.

5. Integra legis obseruatio certum est signum perfectæ charitatis: Ioan. 14. *Qui habet mandata mea, & seruat ea, ille est, qui diligit me.* 1. Ioannis 2. *Qui seruat verba eius, in hoc charitas Dei perfecta est.*

Et cap. 5. *Hæc est charitas Dei; ut mandata eius custodiamus.* Ioannis 14. *Qui non diligit me, sermones meos non seruat.*

At charitas Dei non potest naturæ viribus acquiri; sed infunditur: Rom. 5. Ergo nec obseruatio legis fit per vires solùm naturales.

QVÆSTIO XXVI.

An possit homo tentationem vincere, aut bonum Morale perficere cum, vel sine speciali auxilio Dei?

XLIII. ANTICHRISTIANISMVS.

PELAGIANI esse Hieron. aiebant posse. Vide Lathero-cal p. 4. q. 44.

CHRISTVS. Quoad tentationes vincendas veras dixi: Mat. 1. 26. *Orate pro auxilio gratiæ, ne intretis in tentationem.*

Docui etiam orari: Matth. 6. *Et ne nos inducas in tentationem.*

2. Addit Apostolus, 1. Cor. 10. *id est; Deus, qui non patietur vos tentari supra*

id

id quod potestis. Si non patitur; ergo suâ gratiâ conferuat, nosque vallat.

Si non supra posse; ergo indicat possetentationes incidere, quæ superent naturæ vires.

3. Clarè Sapiens. 8. Nemo potest continens, nisi det Deus. Quò minus vincitentatio contra continentiam potest grauior, nisi det Deus.

4. Vnde Psaltes, 27. In te eripiar à tentatione. 26. Adiutor meus esto, ne derelinquas me. Pl. 117. Impulsus, eversus sum, ut caderem; & Dominus suscepit me.

XLIV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANI & CALVINIANI volūt, Opera omnia infidelium esse peccata; etiam ea, quæ cum speciali fiunt auxilio Dei: Idque negat, esse Pelagianismum.

CHRISTVS. Veritas dicit: Etiam sine fide ab infidelibus, & cum Dei auxilio speciali posse opera aliqua moralia bona fieri; itemque etiam sine speciali gratia Dei.

1. Ideo dixi Mat. 5. Si saluaueritis fratres vestros: autum; quod morale bonum est; quid amplius facitis? Nonne & ethnici hoc faciunt? Estote ergo perfecti, &c. quafi dicat maiora facere condecet.

At in eo gentiles non peccant, sed bene agunt sine fide, & gratia; sed Rom. 2. Naturaliter, quæ legis sunt, faciunt.

2. Exod. 1. Quia timuerunt obstetrices Ægyptiæ Deum, cauentes infanticidia quod bonum; ideo edificauit illis domos: sc. remunerans eis opus bonum.

Sic Ezech. 29. Nabuchodonosori merces non est reddita, neque exercitui eius de Tyro, p. seruitute, qua seruiuit mihi aduersus eam. Propterea, ecce dedi Nabuchodonosor Regem

Babylonis, &c. diripies spolia, & eris mersus exercitui illius, Sic & Dan. 4. Peccata tua elemosynis redime; non obstante, quod sine fide, sine gratia Dei sis ethnicus.

QVÆSTIO XXVII.

An homo liberi sit arbitrij in MORALIBVS?

XLV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANI certatim ac CALVINIANI præfractè negant.

CHRISTVS. At ego affirmo constanter totâ Scriptura.

1. Ex ea, quæ Præcepta continet; vt Decalogum, & alia Exod. 20. At frustra præcipitur eis, qui non possunt non deficere; aut non possunt necessitantur destituti libero arbitrio.

2. Ex ea, quæ continet Promissa Conditionata: Vt Isaia 1. Si volueritis, & audieritis me, bona terra comedetis. Si nolueritis, gladius deuorabit vos. Amos 5. Querite bonitatem, & non malitiam; & riuertis. Mat. 19. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.

3. Ex ea, quæ docet, per hominem sterisse, quo minus bene ageret, & peccata vitaret.

Vt Num. 14. Gladio corruetis, eo quod nolueritis acquiescere Domino. Deut. 30. Mandatum quod Ego præcipio tibi hodie, non supra te est. Isa. 5. Quid potui vinea mea facere, & non feci? Mat. 23. Quoties volui congregare filios tuos, & noluisti? Act. 7. Vos semper restitistis Spiritui Sancto.

Q 3

4. Ex